

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 163/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen jatkokysymykseksi kirjalliseen kysymykseen KK 158/2017 vp koulutustakuusta ja vaikeasti vammaisten nuorten koulutuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Krista Mikkosen /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 163/2018 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä varmistaakseen, että jokaiselle myös erityistä tukea tarvitsevalle nuorelle löytyy peruskoulun jälkeinen jatkokoulutuspaikka ja että myös erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden oikeus elinikäiseen oppimiseen toteutuu ja

mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta tietoa erityistä tukea tarvitsevista nuorista ja heidän jatko-opiskelupaikoistaan tilastoidaan jatkossa niin, että puuttuvien paikkojen määrä on mahdollista selvittää?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Jokaisella on oikeus elinikäiseen oppimiseen, itsensä kehittämisen sekä sitä tukeviin palveluihin. Vakavatkaan oppimisvaikeudet, sairaus tai vamma eivät saa tulla tälle esteeksi. Uudessa ammatillisesta koulutusta koskevassa lainsäädännössä lähtökohtana on mahdollistaa koulutuspaikka jokaiselle perusopetuksen päättäneelle nuorelle. Vaativan erityisen tuen osalta tämä on otettu huomioon koulutuksen järjestämisluvissa siten, että ammatillisille erityisoppilaitoksille sekä eräille ammatillisen koulutuksen järjestäjille on myönnetty vaativan erityisen tuen tehtävä.

Tehtävän saaneilla on edellytykset tutkintojen ja koulutusten järjestämiseen sekä erityispedagoginen osaaminen ja asiantuntemus vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden koulutukseen. Järjestämisluvassa määrätään lisäksi toiminta-alueesta, jonka osaamistarpeisiin koulutuksen järjestäjän toiminta ensisijaisesti vastaa. Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää osaamistarpeen mukaisesti tutkintoja ja koulutusta tällä toiminta-alueella. Tällä turvataan koulutuksen ja tutkintojen saatavuus alueellisesti ja valtakunnallisesti. Ammatillisen koulutuksen järjestämislupien opiskelijavuosimäärien mitoituksessa on otettu huomioon vaativassa erityisessä tuessa vastaavat perus-opetuksen päättäneiden vaikeavammaisten määrä.

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden osalta ammatilliseen koulutukseen osallistuminen edellyttää usein myös moniammatillista yhteistyötä sekä hyvissä ajoin ennen perusopetuksen päättymistä aloitettua nivelvaiheen yhteistyötä. Myös vammaislainsäädännön mukaiset muut

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 163/2018 vp

vammaispalvelut, kuten kuljetukset, henkilökohtainen apu, apuvälineet ja opiskelupäivän jälkeinen vapaa-aika tulee olla järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla.

Vaativaa erityistä tukea järjestävillä koulutuksen järjestäjillä on edellytykset ja osaaminen järjestää koulutusta opiskelijoille, joilla on vaikeita oppimisvaikeuksia, vaikea vamma tai sairaus. Oikea-aikainen koulutus on opiskelijan oppimisen näkökulmasta tärkeää, jotta hän voi mahdollisemman hyvin hyödyntää opiskeluajan ja saada tarvitsemaansa ammatillista osaamista ja elinikäisen oppimisen valmiudet.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut 05.03.2018 työryhmän, jossa selvitetään ammatillisen koulutuksen vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden osalta ammatillisen koulutuksen kokonaistilanne (mm. koulutustarve). Selvityksen pohjalta arvioidaan jatkossa kehittämistarpeet.

Kehittämisryhmän tehtävänä on valmistella selvitys vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden koulutuspolkujen eheydestä ja koulutusmahdollisuuksista sekä valmistella tarvittavia ehdotuksia vaativan erityisen tuen opiskelun kehittämiseksi. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden kanssa toimivien eri tahojen välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta sekä edistää ammatillisen koulutuksen uuden lainsäädännön (531/2017) mukaisen vaativan erityisen tuen toteuttamista.

Ammatillisen koulutuksen vaativan erityisen tuen kehittämisryhmän toimikausi on vuoden 2018 loppuun saakka, johon mennessä johtopäätösten ja kehittämis ehdotusten tulee olla valmiit. Kehittämisryhmässä kuullaan laajasti eri sidosryhmiä, viranomaistahoja sekä vammaisia henkilöitä.

Koulutustarjontaa, joka on tarkoitettu vaativaa erityistä tukea tarvitseville, voidaan tulevaisuudessa seurata nykyistä tarkemmin. Vuoden 2018 alusta käyttöön otettu KOSKI-palvelu mahdollistaa jatkossa aiempaa paremmin koulutuksen saatavuuden seuraamisen ja mahdollisuuden seurata jäävätkö jotkut hakijaryhmät koulutuksen ulkopuolelle. Koski-palvelu kerää yhteen tiedot kunkin oppijan koulutuksesta yksittäisestä opintosuorituksesta suoritettuihin tutkintoihin asti. Palvelu sisältää myös tiedot opinto-oikeuksista sekä suoritettujen tutkintojen keskeisistä sisälloistä ja osaamisvaatimuksista.

Tavoite on yksiselitteinen: yksikään nuori ei saa jäädä ilman toisen asteen opiskelupaikkaa tai opiskelussa tarvitsemaansa yksilöllistä tukea.

Helsingissä 17.5.2018

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen